

Abertamský kvíz

- Hornická osada tu vznikla díky objevu:
  - stříbra
  - uranu
  - železné rudy
- Po hraběti Šlikovi byla pojmenována štola:
  - Bartoloměj
  - Lorenz
  - Kleofáš
- Původní abertamský kostelík byl:
  - katolický
  - pravoslavný
  - luteránský
- Největší úpadek báňského podnikání způsobily:
  - husitské války
  - třicetiletá válka
  - rakousko-pruská válka
- Abertamy byly tradičně nejvíce napojené na:
  - Jáchymov
  - Nejdek
  - Krupku
- Na přelomu 19. a 20. století se v Abertamech ročně vyrábělo:
  - 250 tisíc párů rukavic
  - 500 tisíc párů rukavic
  - 1,5 milionu párů rukavic
- Těžba uranové rudy zde probíhala do roku:
  - 1918
  - 1965
  - 1989
- Vytěžený uran odtud putoval do:
  - Sovětského svazu
  - Německa
  - Spojených států
- Město v současnosti prosperuje díky:
  - turistickému ruchu
  - těžbě lithia
  - výrobě rukaviček a krajek

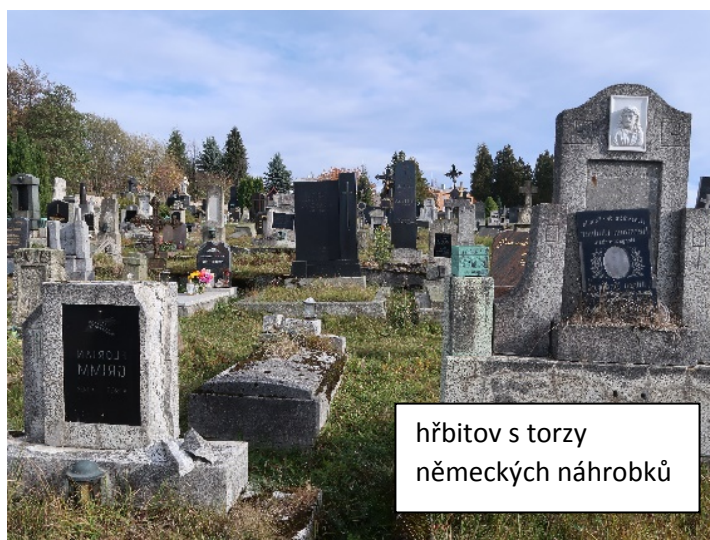
kostel Čtrnácti
sv. pomocníků

stříbrná ruda

výroba rukavic

hřbitov s torzy
německých náhrobků

Řešení: 1-a/2-b/3-c/4-b/5-a/6-c/7-b/8-a/9-a

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg V A / 2014 – 2020

UNIVERZITA J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM

Filozofická fakulta

Ke kvízu

Žáci nejprve ve dvojicích vyřeší kvíz. Pak jim učitel rozdá následující text, ve kterém budou hledat správné odpovědi na předchozí otázky. Nakonec společně zkontrolují a komentují své odpovědi.

Postavení Abertam jako královského horního města bylo odvozeno především z úzké vazby na Jáchymov. Nejvýznamnější stříbrorudnou žilou byla žíla Lorenz, objevená v první třetině 16. století a pojmenovaná po jednom z majitelů panství Lorenzu Šlikovi. Z abertamského stříbra bylo možné vyrazit přes 800 tisíc jáchymovských tolarů, což byla suma odpovídající více než dvojnásobku veškerého pozemkového majetku Rožmberků a Pernštejnů. (Už za tisíc tolarů bylo možné si pořídit malé panství.) Od r. 1534 měly Abertamy první dřevěný luteránský kostelík postavený z výnosů těžby. Když začala těžba upadat, stalo se spásou Krušných hor v této oblasti krajkářství. Třicetiletá válka měla na život zde devastující vliv. Počet obyvatel se snížil o dvě třetiny, spousta domů byla zničených a pustých, třicetiletá válka také znamenala konec abertamské těžby stříbra, ačkoliv pokusy obnovit těžbu stříbra a nově i kobaltu se objevují v 18. a 19. století. V polovině 19. století sem místní rodák Adalbert Eberhard přinesl z Vídně znalost výroby rukavic. Před druhou světovou válkou zaměstnávaly zdejší rukavičkářské dílny a továrny kolem 11 tisíc lidí ze širokého okolí. Produkce dosáhla 6 a půl milionu párů ročně a hladké vycházkové rukavice se odtud vyvážely do 60 zemí světa včetně USA a Kanady. Na základě tajné smlouvy mezi československou a sovětskou vládou z podzimu 1945 se na Jáchymovsku těžila uranová ruda a z 90 procent se převážela do Sovětského svazu. Po ukončení těžby uranu r. 1965 se Abertamy znovu začaly, tak jak tomu bylo již v době na počátku 20. století, a především v době meziválečné, vracet k zimním a letním sportům. Od r. 2013 je zde v provozu moderní Plešivec.¹

jáchymovský tolar z ryziho stříbra

skiareál

Plešivec

3

2

¹ Petr PAULIŠ, Jiří SEJKORA, Michal URBAN, Marek NESRSTA, Luboš VRTIŠKA, Radana MALÍKOVÁ, Ondřej POUR a František LAUFE, *Uranová supergenní mineralizace s fosfuranylitem z Abertam, Krušné hory (Česká republika)*. Bull. mineral.-petrolog. Odd. Nár. Muz. (Praha) 24, 1, 2016. Dostupné online. Klára PINEROVÁ, ed. *Jáchymov: jeviště bouřlivého století*. Praha: Ústav pro studium totalitních režimů, 2018. Michal URBAN, *Horní města Krušných hor: Karlovarský kraj*. Sokolov: Fornica Publishing, 2014.

² Clasiccal Numismatic Group. [cit. 2019-12-28]. Dostupné pod licencí Creative commons na WWW: < https://cs.wikipedia.org/wiki/J%C3%A1chymovsk%C3%BD_tolar#/media/Soubor:Joachimsthaler_1525.jpg >

³ Lubor Ferenc. [cit. 2019-12-28]. Dostupné pod licencí Creative commons na WWW: [https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Ple%C5%A1ivec_\(Ore_Mountains\)#/media/File:Ple%C5%A1ivec_turistick%C3%BD_rozcestn%C3%ADk.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Ple%C5%A1ivec_(Ore_Mountains)#/media/File:Ple%C5%A1ivec_turistick%C3%BD_rozcestn%C3%ADk.jpg) >